

معرفی کتاب

تهیه‌کننده: علی کریم‌زاده

عضو هیأت علمی دانشگاه امام حسین(ع)

رهبری بصیر

ابداع مفهومی جذاب از هدایت سازمانی

نویسنده کتاب ری برت نی نوس مشاور بر جسته رهبری و استاد ممتاز مدیریت در دانشکده مدیریت اداری دانشگاه کالیفرنیای جنوبی است. نویسنده، زمانی که مدیریت «مرکز تحقیقات آینده» در دانشگاه کالیفرنیای جنوبی را به عهده داشت به موضوع رهبری بصیر علاقه‌مند شد. او مدت ۱۶ سال از آغاز سال ۱۹۷۱ مرکز مذکور را اداره کرد. بسیاری از برنامه‌های این مرکز تحت حمایت شرکتهای مهمی چون ای. ان. ان. دی، جنرال الکتریک، سیزر رو بوک، فورد، پرودنشیال و آتلانتیک ریچفیلد قرار داشت. این بخشی از تلاشهای آنها برای رسیدن به سطح رقابت جهانی در دهه ۱۹۹۰ بود. او و همکارانش در جریان این کار بسیاری از مفاهیم این کتاب را تدوین و آزمایش کردند.

از نی نوس بیش از هشتاد مقاله و گزارش و ۹ کتاب منتشر شده است، که «نفوذ رهبر» و مجموعه «رهبری بصیر» و «شورای بصیرت: کتابچه راهنمای شرکت‌کنندگان» از آن جمله است.

ساختار کتاب: این کتاب در سه بخش و نه فصل و چهار پیوست به شرح ذیل تنظیم گردیده است:

بخش اول: بصیرت چیست و چرا موضوعیت دارد؟

فصل اول: بصیرت کلید رهبری

فصل دوم: یافتن بصیرت صحیح

بخش دوم: ایجاد بصیرت

فصل سوم: حسایری بصیرت

فصل چهارم: بررسی وضع موجود؛ دامنه بصیرت

فصل پنجم: شرایط بصیرت

فصل ششم: یافتن زاده خود؛ انتخاب بصیرت

بخش سوم: تحقیق بخشیدن به بصیرت

فصل هفتم: تحقیق بخشیدن به بصیرت؛ تبدیل بصیرت به واقعیت

فصل هشتم: فرآیند تعدادی بصیرت

فصل نهم: ایجاد و توسعه رهبری بصیرت

پیوست‌ها:

پیوست ۱- رهبری بصیر برای بخش دوستی

پیوست ۲- مراحل تدوین بصیرت

پیوست ۳- شرایط بصیرت

پیوست ۴- وزاره‌های بصیرت و رهبری

این کتاب مشتمل بر ۳ بخش، نه فصل، مقدمه و چهار پیوست است که تاکنون سه بار به چاپ رسیده است. چاپ اول آن در سال ۱۹۹۲ و چاپ دوم آن در سال ۱۹۹۵ و چاپ سوم آن در سال ۱۹۹۶ بوده است.

بخش اول این کتاب به این موضوع اشاره می‌کند که بصیرت چیست و چرا موضوعیت دارد. این بخش، شامل فصلهای اول و دوم است که بصیرت را تعریف می‌کند و توضیح می‌دهد که چرا بصیرت تا این حد مهم است و سپس خط مشی‌ها و راهنمایی‌هایی را در راستای کسب بصیرت صحیح در اختیار خواننده می‌گذارد و نشان می‌دهد که بصیرت تا چه اندازه به رسالتها، اهداف و استراتژیهای سازمان شما مربوط می‌شود و در عین حال با آنها تفاوت بسیار دارد.

بخش دوم، روش کار و فرایند شکل‌گیری بصیرت را توصیف می‌کند. این بخش با به کارگیری نوعی حسابرسی بصیرت با توضیح چگونگی ارزیابی بصیرت کنونی به شما آغاز می‌شود.

فصل سوم موردی پژوهشی را، که در فصلهای بعدی بخش دوم درباره آن بحث خواهد شد، معرفی می‌کند. یک شرکت تولیدکننده غذای حیوانات خانگی به این دلیل که محصولات آن به سادگی ملموس و مشکلات آن همان نگرانیهای عمومی بیشتر صاحبان صنایع است به عنوان نمونه انتخاب شده است. اما مفاهیم این کتاب کلاً در شرکتهای خدماتی، غیرانتفاعی و دیگر انواع سازمانها به یک نسبت کاربرد دارد.

فصل چهارم، رهنمودهایی در زمینه توسعه دامنه بصیرت ارائه می‌دهد؛ بدین معنی که انسان اطمینان حاصل می‌کند که پرسشهای صحیح طرح شوند. این امر مستلزم مشخص کردن چارچوب زمان، موضوعات و عواملی است که بصیرت باید در مورد آنها اعمال شود. همچنین به بررسی معیارهای مناسب برای موفقیت بصیرت می‌پردازد.

فصل پنجم با بحثی در مورد چگونگی تفکر درباره آینده سازمان به شیوه‌ای نظام مدار و نیز چگونگی دریافت استنباط از آینده در قالب چند سناریو ادامه می‌باید که انتخاب شما را از بصیرت تحت تأثیر قرار می‌دهد.

فصل ششم نشان می‌دهد که بصیرت‌های جایگزین را چگونه فرمول‌بندی می‌کنند و آنگاه بصیرتی را برگزینند که با شما، با سازمان‌تان و با همه مسائل مربوط به آن مناسب باشد.

بخش سوم، فرایند اجرای بصیرت را مورد بحث قرار می‌دهد.

فصل هفتم چگونگی تبدیل بصیرت به واقعیت را مورد تأکید قرار می‌دهد. فصلهای هشتم و نهم با تلخیص مباحث کتاب نشان می‌دهد که چگونه می‌توانید در سازمان خود ایجاد بصیرت را به فرایندی مستمر تبدیل کنید. سرانجام کتاب با ۳ ضمیمه به پایان می‌رسد.

در ضمیمه اول روشی را که می‌توان طی آن فرایند توسعه بصیرت در یک سازمان دولتی نمونه را به کار بست.

در ضمیمه دوم راهنمای مشاوران و مجریان رهبری بصیر در سازمانهاست.

ضمیمه سوم را کتاب تمرین رهبری بصیرت تشکیل می‌دهد. این دو ضمیمه در اول کتاب موجود نیست و در ترجمه فارسی در یک مجلد آمده است که امتیازی برای متن فارسی کتاب است.

کتاب «رهبری بصیر» را به جای اینکه همچون کتابی درسی یک بار بخوانید و در قفسه بگذارید، کتاب کار و تمرین تلقی کنید. شاید اگر شما بعد از خواندن هر بخش، روشها و مفاهیم آن را مستقیماً در سازمان‌تان به کار بیندید، فایده بیشتری عایدتان می‌شود یا شاید بهتر آن باشد که برای دستیابی به دیدی کلی ابتدا تمام کتاب را بخوانید و آنگاه اندیشه‌های متناسب با وضعیت خود را پیاده کنید.

این کتاب توسط دو نفر از اعضای هیأت علمی پژوهشکده علوم انسانی دانشگاه امام حسین (علیه السلام)، محمد ازگلی و بربار فرهی، ترجمه شده و توسط مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه امام حسین (علیه السلام) در ۳۹۲ صفحه منتشر شده است که علاقه‌مندان می‌توانند آن را از فروشگاه انتشارات دانشگاه امام حسین (علیه السلام)، (تهران - میدان فردوسی) تهیه کنند.

